

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXIX Kaina 15 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, SAUSIS — JANUARY 14, 1975

Nr. 11

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60620
TELEPHONE: (312) 585-9500

LIETUVIAI BUVO SOLIDARŪS,

Grįžusio iš Sibiro liudininko pasakojimai

Bohdan Kaweckis, lenkas teisininkas iš Vilniaus, papasakojo apie lietuvių kalinius, su kuriais kartu jam teko kalėti Sevaral stovykloje (47 lagpunkt, 10 skyrių). Toji pačioji stovykla su juo kalėjus buv. Vilniaus universiteto profesorius ir lenkų laikais Vilniaus vaivada Stanislaw Koscialkowski kruopščiai rinko ir užrašinėjo pavardes ir kt. duomenis apie stovyklos lenkų ir kitų tautybių kalinius. Bijodamas, kad jo užrašai gali dingti (taip vėliau ir atsitiko), Koscialkowski padiktavo Kaweckui visą eilę pavardžių, tarp jų nemaža lietuvių. Po Koscialkowskio mirties, buv. Vilniaus Stefan Batory universiteto bendradarbių dr. ja Londone išleido 287 psl. knygą, kurios didžiausia dalis (238 psl.) yra prof. Koscialkowskio atsiminimai iš koncentracijos stovyklos, iš kurios jis, pagal lenkų egzili-nės vyriausybės Londone 1941 susitarimą su Sov. Sąjunga, buvo paleistas 1942.

Lietuviams ta knyga yra įdomi daugeliu atžvilgių. Visų pirma, 1941 prof. K. arešto ir išvežimo iš Vilniaus aplinkybės įdomios ir lietuviams, kurie perėjo per tą patį pragarą. Antra, prof. K. su daugeliu lenkų iš Vilniaus pateko į vadinamą baltų lagerį, kur, be lenkų ir lietuvių, buvo taip pat kiek estų. Koscialkowskio mini daug lietuviškų pavardžių, duoda jų charakteristikas, mirties datas ir pan. Kai kurios lietuviškos pavardės knygoje iškreiptos, bet Eltos redakcijoje atsilankęs Bohdan Kaweckis pavadė ir kt. pasitaikiusius netikslumus kiek galima atitaisė.

Pagal prof. K. toje stovykloje buvo apie 240 lietuvių, 230 lenkų ir apie 60 estų. Apibūdindamas kiekvieną tautinę grupę atskirai, apie lietuvių prof. Koscialkowski rašo taip: Buvo tai daugumoje jauni vyrai, tad mirtin-gumo nuosimtis buvo mažesnė negu kitų. Dauguma jų buvo kilę iš kaimo, mokėję visą eilę praktiškų darbų, ir tai jiems labai padėjo. Iš tikrųjų nebuvo darbo, kurio jie nebūtų galėję padaryti. Lietuviai buvę nepaprastai gerai suorganizuoti, solidarūs, mokėjo vienas kitą paremti, sukasti dantis, tylėti ir laukti. Didžioji jų dalis buvo praktikuojantieji katalikai. Kai būdavo pamaldos, kurias laikė lenkas kunigas (kito nebuvo), tai lietuvių, nugalėdami savo nemelį lenkam, prisijungdavo ir "pieknie, pieknie spiewali" (gražiai, gražiai giedoję).

Laikui bėgant, stovyklos gyvenimo rūdys pradėjo brautis ir iš stipria, gerai susigiedojusią lietuvių grupę: jos moralė pašlijo, dažniau ir dažniau pradėjo reikštis nesutikimai, vaidai, pasitaikydavo net muštynių.

Nuo savęs Kaweckis papasakojo savo du peryvenimus su lietuviams. Vienas jų buvęs su Balii Zygelio, su kuriuo gyveno tame pačiame barake. Kai 1942 atėjo žinia, kad lenkams kaliniams yra pritaikinta amnestija ir jie ruošėsi išvykti Kaweckis vėlyvą naktį sekbėjo tokį įvykį. Vienas labai senas lenkų prof. Jaszczys, ruošdamasis kelionei, vartė savo skundžius skarmalus kotams apvynioti, apžiūrinėjo batus. Pavargęs užmigo. Tada Zygelis at-sargiai priėjęs prie Jaszczycos guolio, kažką jam pakisęs po pagalve. "Ką tamsta ten pakisai", paklausė Kaweckis. Sumišęs, Zygelis atsakė: "Ikišau jam porą vilnonių kojinių, vis bus geriau

negu tie jo skarmalai... O aš ir taip jau iš čia neišeisiu... Tegul bent jis pasinaudoja. Tik nesakyk jam nieko, kad tai aš..." Kaweckis kitą dieną apie tą įvykį vis dėlto papasakojo ir matė tas puikias storas vilnones kojines. "Ligi šiol negaliu to įvykio be susijaudinimo prisiminti", sakė Kaweckis, ypač kad santykiai tarp lietuvių ir lenkų nebuvo nuosir-dūs.

Antas įvykis buvęs toks: Kaweckis gulėjo vienoje ligoninės pa-latoje su plk. Papečkiu. Besikalbėdamas su pulkininku, Kaweckis išsitaręs: "Na, ką, abu čia pūva-me... Ar nebūtų buvę geriau, jei praeityje būtume susijungę, tai gal kaip nors būtume apsigynę". Susimąstęs Papečks jam atsakė: "Jeigu praeityje būtume susijungę, tai šiandien gal ne tik Vilniuje, bet ir Kaune būtų kalbama lenkiškai. Tai jau geriau čia pūti..." (E.)

Mirė

prel. J. Končius

ROMA. — Vakar, sausio 13, anksti rytą Villa Lituana namuose, Romoje, mirė prel. dr. Juozas B. Končius, buvęs ilgametis Balso pirmininkas. Buvo gimęs 1891 birželio 16 Stulgiuose. Mokėsi Kaltinėnuose, Rase-

niuose, Petrapily, baigė Kauno kunigų seminariją ir kunigų iš-šventintas 1917. Dar studijavo Breslave, Vokietijoje. Kapeliona-vo ir mokytojo šiauliuose. 1923 atvykęs Amerikon surinko 10,000 dol. Vilties draugijos na-mams, vėl studijavo Washingto-ne Katalikų ir Fordhamo univer-sitetuose, įsigijo daktaro laipsnį. 1927 — 1945 buvo Mount Carmel, Pa., klebonu. Nuo 1944 iki 1964 buvo Balso pirminin-ku, lankė po II pas. karo lietu-vių pabėgėlių stovyklas Europo-jė, 1949 — 1951 profesorius Fordhamo universitete.

Bendradarbiau Lietuvos ir Amerikos lietuvių spaudoje, pa-rašė ir išleido kelias religinio turinio knygas. Atsiminimus iš Balso veiklos (1966), Vytautos the Great (1964), Lietuvos isto-riją anglų kalba ir kt., sureda-gavo Amerikos Lietuvių Kata-likų darbus.

Pasitraukęs iš visų pareigų, daugiausia gyveno Romoje ir rinko Lietuvą liečiančią istori-nę medžiagą. Laidojamas ket-virtadienį, sausio 16, Romoje.

Bukarestas. — Rumunija šių metų pradžioje turėjo 21 milio-ną gyventojų.

Kai prezidentas Fordas atstogavo Vail, Colorado kalnuose

Demokratų ekonominė programa

WASHINGTONAS. — Anksčiau, negu Fordas pasiūlys savo ekonominę programą, tai nori pa-daryti Kongreso demokratai. Vakar spaudos konferencijoje, o sekmadienį jau UPI buvo pain-formuota apie demokratų suma-nymus ekonominiame gyvenime sustiprinti. Programa turėtų pradėti veikti po 90 dienų. Numatyta: sumažinti mokesčius, į-vesti griežtą kainų ir atlyginimų kontrolę, galimas dalykas, bus reikalingas ir gazolino normavi-mas, siūlys palengvinti kreditą, daugiau namų statyti, suorgani-zuoti daugiau darbų. "Mes nemanome, kad tauta paseno ir pavargo, negali atsistoti ant sveikų kojų", sakoma demokra-tų pranešime spaudai.

Mirė

kun. J. Janilionis

RIO DE JANEIRO, Brazilija. — Pereitų metų gruodžio 28 d. Rio de Janeiro mieste mirė ilgametis Brazilijos lietuvių kapelionas kun. Juozas Janilionis. Velio-nis buvo gimęs 1892 m., kunigų išventintas 1915 m. Po pirmojo pasaulinio karo keletą metų dir-bė P. Afrikos lietuvių tarpe, o taip pat ir pasiuntinybės sekreto-riumi. Paskui darbavosi Argenti-noje ir Brazilijoje. Pastaruoju metu dėl amžiaus naštos ir ligų jau mažai tegalėjo reikštis pas-toraciniam darbe. Velionis taip pat buvo įvairių liet. katalikų laikraščių bendradarbis ir redak-torius. Palaidotas Rio de Janeiro.

Arabai neremia savo tautiečių

BEIRUTAS. — Sir John Ren-nie, Jungtinių Tautų komisio-nierius Palestinos pabėgėliams, skundžiasi, kad jo agentūrai šiais metais trūksta 45 milijonų dolerių. Reikia globoti daugiau negu 820,000 palestiniečių pa-bėgėlių, rūpintis 275,000 vaikų mokslu, išlaikyti 8,000 mokyto-jų. Turtingieji arabai nesugeba net savo benamių tautiečių iš-laikyti.

Siūlo ištirti maisto pabrangimą

WASHINGTONAS. — Atitin-kamas Senato komitetas, vado-vaujamas McGoverno, siūlo Kon-gresui ištirti maisto kainas, y-pač tarpininkus tarp ūkininkų ir vartotojų. Ūkininkai skun-džiasi, kad už jų produktus mo-kama per mažai, o maisto kai-nos nuolat kyla.

Apšaudė lėktuvą Paryžiaus aerodrome

PARYŽIUS. — Vakar du as-menys iš bazukos Orly aerodro-me apšaudė Izraelio lėktuvą, bet jį jį nepataikė, kildė Jugoslavi-jos lėktuvą ir jį sugadino, sužei-dė kelis policininkus ir tarnau-tojus. Liudininkai matė, kaip te-roristai privažiavo arčiausiai, kiek galima prie lėktuvo, išvy-niojo ilgą vamzį ir, kai lėktu-vas pro šalį važiuo kildamas, ėmė taikyti į jį. Iššovę paskui skubiai pabėgo.

Bėda, kai miestas laimi čempionatą

PITTSBURGH. — Šio miesto futbolo komanda laimėjo Natio-nal League čempiono varžą, ir a-pie 11,000 jaunų žmonių savo entuziazmo nemokėjo suvaldyti, gatvėse pradėjo dūkti, tranky-tis, kabinėtis ant autobusų sto-gų. Policija turėjo daug darbo, kol apvaldė minią. Buvo suimta 224. Buvo ir sužeistų.

Sadatas prašys ginklų iš prancūzų

KAIRAS. — Prez. Sadatas sausio 27 skris į Paryžių. Su prez. Giscard, spėjama, kalbėsis prancūziškų ginklų pirkimo rei-ka. Sadatas vėl pakartojo, kad sovietai atsiskakė duoti ginklų ir Egiptas neturi kuo papildyti 1973 kare sunaikintų tankų ar lėktuvų.

BEIRUTAS. — Izraelio kari-nis dalinys, remiamas šarvuotųjų, atakavo kelis kaimus Libano pu-sėje, susprogdino nemažą namų. Buvo ir žmonių aukų, tik neske-biama kiek. Tokie puolimai per sieną kartojosi tris dienas iš ei-lės.

Kuwaito emiras — vienas didžiausių pasaulyje naftos pardavėjų, (sto-vi ištiesęs ranką automobiliję), savo tautiečių sveikinamas. Gruodžio pabaigoje jis vėl pirkė didžiulį kiekį vokiečių automobilių "Mercedes-Benz".

AMERIKA IZRAELIO SAUGUMO NEGALI GARANTUOTI

NEW YORK. — Šios savaitės "Time" žurnale prezidentas For-das sako, kad Amerika šiuo me-tu negali garantuoti Izraelio sau-gumo. Duotame pasikalbėjime Fordas užsiminė, jog Amerikai pirmoj eilėj yra Amerikos inte-resai. Viduriniuose Rytuose vi-sų pirma turi būti sudaryti pa-

grindai taikai, o tik po to gali-ma kalbėti apie garantijas. "Ga-limybė naujam karui Vid. Ry-tuose yra labai didelė", sakė Fordas.

Fordas pritaria Kissingerio pareiškimui, jog negalima būtų kam nors leisti ekonominėmis priemonėmis pasmaugti Vaka-rus. "Kissingeris juk nesakė, kad karinėmis pajėgomis bus kovojama su aukštomis naftos kainomis".

Dar buvo įdomus klausimas Fordui: kodėl Amerika rūpinasi tik Rusijos žydų emigracijos re-kaiais, kai yra ir daugiau pa-vertgų tautų. Fordas atsakė, kad ir kitos etninės grupės iš Rytų Europos, latviai, estai ir kiti to paties jo klausia. "Atvirai kalbant, spaudimas žydų emi-gracijos reikalu mūsų krašte iš-vystytas nepaprastai didelis. Tik kažin, ar toks pertempimas ir padeda jiems", suabejojo prezi-dentas.

Radio Liberty transliacijų reikiau

JAV LB krašto valdybai iš Ra-dio Liberty Informacijos skyriaus direktorius Robert L. Tuck pra-nešė, kad vyriausioju lietuvių kalba transliacijų redaktoriu bus Juozas Laučka. Jis pasirašė 18 mė-nesių sutartį su Radio Liberty va-dovybe. Jam talkinti trijų mėne-sių laikotarpiai yra sutikęs Šved-i-jų gyvenęs dr. Kajetonas Čegins-kas, Radio Liberty pareigūnas Aleksandras Katsas.

Lietuvių programa per Radio Liberty pradėta į pavergtą Lietu-va sausio 5, sekmadienio vakarą. Iki kovo 1 programa bus perduo-dama tik sekmadieniais. Po to transliacijos lietuvių kalba bus kasdien.

Šachas lankėsi Egipte

KAIRAS. — Irano šachas Re-za Pahlevi lankėsi Egipte. Bai-giant vizitą buvo paskelbtas bendras šacho ir prezidento Sa-dato komunikatas, reikalaujan-tis kad Izraelis pasitrauktų iš visų okupuotų žemių. Dėl pasa-nylyje kamuojančios infliacijos, ra-šoma komunikate, nereikia kal-tinti naftos šalių. "Geriausias kelias iš pasaulinių ekonominių bėdų yra bendradarbiavimas ir vienas kito supratimas, bet ne grasinimas jėga". Buvo tai ne-tiesioginis atsakymas Kissinge-riui.

Šacho vizitas išlygins buvu-sius kai kuriuos nesklaidumus su arabų šalimis. Iraniečiai, nors ir musulmonai, bet nėra arabai. Iš Egipto šachas nuskrido į Vieną. Pasiliks ten penkias die-nas, patikrins sveikatą ir susi-tiks su valdžios žmonėmis.

ROMA. — Italijos ministeris pirmininkas Aldo Moro pasiūlė azyli Etiopijos imperatoriui Hai-le Selassie, jeigu jis bus iš savo krašto ištremtas.

Jurgis Gliuda vėl laimėjo romano konkursą

6-sis laimėjimas iš 24 "Draugo" konkursų

CHICAGO. — Sausio 12 d. 5 val. Draugo redakcijos patalpose posėdžiavo Draugo romano juri komisija. Posėdžiui pirmininkavo rašyt. Vincas Ramonas, sekreto-riavo rašyt. Danutė Brazytė-Bin-dokienė, nariai — rašyt. Nijolė Jankutė - Užubalienė, kritikai Po-vilas Gaučys ir Pranas Razminas. Taip pat dalyvavo ir "Draugo" redakcijos bei administracijos at-stovai.

Po ilgesnių diskusijų iš septy-nių rankraščių buvo atrinktas ro-manas "Pagairė", pasirašytas Gintalo slapyvardžiu. Dauguma

Planavo pagrobti sosto įpėdinį Charles

LONDONAS. — IRA, šiaurės Airijos teroristai, pasigyrė, kad du kartus jie planavo pagrobti Britanijos sosto įpėdinį prin-cą Charles ir planavo nužudyti Bri-tanijos vidaus reikalams sekre-torių Roy Jenkins. Grasina, kad pasibaigus paliauboms, jie vėl pradės teroristinius veiksmus, jeigu Wilsono vyriausybė nepa-darys nuolaidų. Š. Airijos an-glai protestantai taip pat grasi-na britams, kad jie per daug nu-sileidžia airiams.

Kardinolas William Conway, visos Airijos primas, stengiasi tarpininkauti tarp IRA ir britų valdžios, nori pratęsti Kalėdų paliaubas.

IRA sluoksniai Dublėne pam-linėjo, kad Charles pagrobti no-rėjo praėjusią vasarą Skotijoje ir rudenį, kai jis lankėsi Aust-ralijoje. Būtų jį atgabėję į šiau-rės Airiją ir išleidę tik britams visai pasitraukus, Airiją pažadė-jus sujungti su Airijos respubli-ka.

Nauji suėmimai Egipte

KAIRAS. — Praėjusį savait-galį Egipte buvo suimtas dar tam tikras skaičius komunistų, daugiausia studentų. Viso suim-tųjų nuo N. Metų yra apie 150. Studentai platino atsisaukimus, raginančius sukilti ir nuversti Sadatą.

KALENDORIUS

Sausio 14: šv. Feliksas, šv. Makrima, Laimis, Auksė.

Sausio 15: šv. Mauras, šv. Se-kundina, Dailius, Snieguolė.

Saulė teka 7:16, leidžias 4:43.

ORAS

Dalinai saulėta, temperatūra žymiau nepasikeis, apie 20 laips-nių.

PASALIO SPAUDOS RĖMUOSE

Rūpestis spauda — tai rūpestis laisve, tautine ir valstybine gyvybe, žmogiškomis vertybėmis. Tai liečia ne tik mažumą, bet ir viso pasaulio spaudą, kurios dalis yra ir išeivijos lietuvių spauda. Pasaulinės spaudos reikalais įdomia anazilę yra padaręs Tarptautinio spaudos instituto direktorius Ernst Meyer Zueriche, Šveicarijoje, išleistame „Spaudos metraštyje 1974“.

Nors studijoje nenagrinėjama mažesnioji spauda, bet didžiosios spaudos rėmuose matyti ji visa — net ir paskirų kraštų etninė spauda.

Remiantis minėto autoriaus surinktais duomenimis, visai spaudai gresia didžiulis pavojus pirmiausia iš technikos pasikeitimų, revoliuosiškai pakeitusių spausdinimo priemones. Darbininkų atlyginimų nuolatinis kėlimas verčia leidėjų technikai keisti, spaudos darbą automatizuoti, pereiti į tokią sistemą, kur reikia naujų masinių, net nepanašų į buvusias. Bet persitvarkymai pabrangina spaudos darbą ir išsilaikymą, uždeda naują našta laikraščių prenumeratoriams ir knygų pirkėjams.

Šio meto ekonominė krizė yra antrasis didžiulis pavojus spaudai silpnėti ir prarasti savo įtaką. Infliacija, energijos stoka, popieriaus trūkė, spaudos reikmenų didelis pabrangimas neišvengiamai veikia spaudos išsilaikymo galimumus ir apimtį. Daugelyje kraštų pablogėjęs pašto patarnavimas atstumia tolimesnius skaitytojus laikraščius ar žurnalus užsisakyti, nes jie gaunami labai nereguliariai.

Cia išskyla naujas klausimas — kas spauda rūpinasi ir kas yra atsakingas už laisvą žodį, reikalingą demokratijai išlaikyti ir žmones teisingai informuoti? Yra pavojus, kad spaudą gali užgožti turtingos bendrovės ir darbininkų unijos, kurios mėgina ją panaudoti savo siekimams. Redaktoriai ir žurnalistai pradeda jaustis tik techniška darbininkais, turinčiais reikšti spaudą remiančiųjų mintis. Anglijoje didieji dienraščiai jau yra praradę laisvę, nes remiasi darbininkų unijomis arba partijomis. Panašiai yra Prancūzijoje ir Italijoje. Vak. Vokietijos spauda dar laisvesnė, bet ta pati grėsmė kabo ir ten virš leidėjų ir žurnalistų galvų. Tuo apribojama spaudos laisvė, tiksliai ir teisinga informacija ir atimama atsakomybė iš žurnalistų.

Visiškai nereikia kalbėti apie spaudos laisvę komunistų valdomuose kraštuose. Ten visa spauda yra partijos ir vyriausybės žinioje ir turi įsijiekti į bendrą komunistinę propagandą. Paskiri laisvės pasireiškimai komunistiniuose kraštuose yra asmeninės aukos ir nebijojimo spaudai reikla daugiau — reikia tvirtovės, kurios nepalaužtų nei nereiškia pasikeitimo pačios spaudos, kuri valdo tik partiją. Tai pareikšta ypač 1973 m. rugpjūčio 31 dienos partijos išleistu nutarimu gintis „nuo naujos imperialistinės taktikos ir nusikaltimų“ prieš komunistinę santvarką. Nutarimas yra tik naujas apinasris spaudos žmonių, kad jie neužmirštų, kam turi tarnauti propagandiniu žodžiu.

Cia ir prisimintina, kad, kai

Spaudoj ir gyvenime

TIKĖJIMO IR CIVILIZACIJOS GYNIMAS

Vokietijos laikraštis „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ yra paskelbęs min. S. Lozoraitis laiška, kuriame pasisakoma prie katalikų teologijos profesorius H. Vorgrimlerio straipsni, paneigiantį tikinčiųjų persekiojimą vadinamose Rytų Europos „socialistiniuose“ kraštuose.

Laiško įžangoje Lozoraitis pažymi, kad rašo kaip lietuvis, taigi kaip atstovas katalikiškos tautos, kuri priešinosi sovietų okupacinės

valdžios sistematiškoms pastangoms sunaikinti Lietuvos Bažnyčią.

Toliau laiške pasakyta, kad neabejotinai prof. Vorgrimler yra išdėstęs savo pažiūras pagal savo sąžinę ir turimas žinias. Reikia manyti taip pat, kad jam gerai žinomi, pavyzdžiui, Senajame Testamente aprašyti, prieš du tūkstančius metų buvę įvykiai. Juo labiau tad nuostabu, kad jisai turi tokių netikėtų žinių apie Bažnyčią ir tikinčiųjų

TAIKOS MEDIS BE ŠAKNŲ

S. Airija ir Britanija tebesėdi ant bombų

A.J. STANIUS

Airių teroristų prieš Kalėdas paskelbtosios taikos paliaubos nesukėlė didelio džiaugsmo nei Londone, nei Dubline, nei pačioje Š. Airijoje. To džiaugsmo nepadidino nė tu paliaubų prailginimas iki sausio 16 d. Iš tikrųjų tai nėra paliaubos, bet vienašališkas teroristų taikos ultimatumas priversti britų vyriausybę patenkinti tokias teroristų sąlygas, kurios britams yra visiškai nepriimtinos. Tos sąlygos paleisti visus internuotuosius airus, atšaukti britų kareivius iš budėjimo postų ir kareivines, leisti patiems Š. Airijos gyventojams spręsti savo likimą ir pradėti tiesioginį pokalbį tarp britų vyriausybės ir teroristų vadovybės.

Britų vyriausybė Londone negali nė vienos tų sąlygų patenkinti. Paleisti internuotuosius reikiama padidinti aktyvių teroristų eiles. Atšaukti britų kareivines ir kareivines reikiama palikti airių rajonus, į kuriuos negali kelti įkelti Ulsterio policija, be jos kontrolės. Teroristai turėtų visiškai laisvę persiorganizuoti, pasigiminti naujų bombų ir paruošti agentus pačios Britanijos terorizavimui. Palikti patiems žmonėms spręsti savo likimą reikiama pradėti civilinį karą. Pradėti tiesiogiai tartis su teroristais be jokių garantijų, kad teroro veiksmų bus visiškai nutraukti, reikiama, kad britų vyriausybė teroristus pripažįsta teisėtus Š. Airijos valdytojus.

Nauja iniciatyva

Vis tik teroristų pasiūlytų paliaubų proga kai kas pasinaudojo ir panorėjo iš jų išspaus-

tielk tiek gero ir naudingo taikos labui. Pirmieji buvo Š. Airijos Bažnyčių atstovai. Kalėdų švenčių išvakarėse jie turėjo slapta pasikalbėjimą su airių teroristų politinio ir aktyviojo sparno nariais, kuriems išaiškinta, kaip visa Š. Airija yra ištroškus taikos ir kaip airių teroristai ar kraštutiniai protestantai sektiniais žudynėmis nieko naudingo negali pasiekti. Tuo po Kalėdų švenčių Š. Airijos katalikų, protestantų, metodistų ir Bažnyčių tarybos sekretorius matėsi Londone su britų min. pirm. H. Wilsonu, pasikalbėdami, kaip išnaudoti paliaubas ir priėmti prie pastovios taikos. Kas per tą pasimatymą nutarta, pasilikta paslapytyje. Tik katalikų delegacijai vadovavęs vos Airijos kard. Conway pasakė: „Yra pagrindo, kad pasitarimai būtų tęsimi toliau“.

Nepasitenkinimas

Sausio 6 d. Belfaste po ilgesnio pasitarimo Š. Airijos lojalistų protestantų vadai pasmerkė dvasiškių pasikalbėjimus su airių teroristais ir pareikalavo britų vyriausybės, kad jokių nuolaidų teroristams nepadarėtų. Britų vyriausybė tad atsirado nemalonioje padėtyje: nenorėtų praleisti progos ir toliau pratęsti teroro paliaubas ir, gal būt, pasiekti nuolatinę taiką, nenorėtų nepasinaudoti dvasiškių tarpininkavimu ir bijo suerzinti Š. Airijos protestantų politinių partijų vadus, kad šie, pajutę pavojų, gali imtis savarankiškų priemonių pradėti atvirą karą su ariais.

kiojamas“.

Nesiliaujantis tikėjimo persekiojimas sovietų užvaldytose kraštuose įrodo, jog komunistų obalsis — tikėjimas esąs opiumas liaudžiai — neturi tenai jokios įtakos tikintiesiems. Bet kartu kyla klausimas, ar konvulsingas atoslūgio su komunistu ir sovietais siekimas nėra kartais pasidarys opiumu Vakarams. Kiekvienam atveju čia moralinė ir politinė anestezija sovietų klausimais jau yra labai išsiplatinusi.

S. Lozoraitis laiškas užbaigiamas nurodymu į dar vieną svarbią visos šitos problemos pusę. Būtent, kad žmonės, kurie komunistinėje santvarkoje kovoja už tikėjimo laisvę, tuo pačiu gina ir visuotinę civilizaciją. Tai darydami jie laukia iš laisvojo pasaulio bent supratimo, solidrumo, užuojautos. Todėl yra didžia apgailėtina, kad šie milijonai žmonių savo lūkesčius vis daugiau apviliama rodomu jiems abejingumu ir tokiu, kaip sakant, teologinio-technologinio išvedžiojimo, kokie profesorius Vorgrimlerio išdėstyti.

Nematyti jokių vilčių, kad taikos paliaubos būtų pratęstos ilgiau. Ir štai dėl ko. Airių teroristų vadovybė pareikalavo gana oficialių britų vyriausybės nuomonių pareiškimų. Turi prasidėti tarpinis pokalbis Š. Airijos politinio likimo klausimu. Kol tas klausimas nebus išspręstas palankiai airių naudai, negali būti jokios kalbos, kad teroro veiksmų būtų nutraukti. Pirmą tartis, tik paskui taika.

Britų vyriausybė yra priešin-gose pozicijose: pirmą taiką, paskui pasitarimai.

Svarbiausia: nei vienoje, nei kitoje pusėje nėra pasitikėjimo.

Kur bus smogiama

Airių teroristų vadovybė išpėjo britus, kad teroro veiksmams bus atnaujinti ne tik Š. Airijoje, bet ir pačioje Britanijoje ir bus parenkami kariniai taikiniai. Nors britų policijai pavyko suimti 42 airių teroristus ar jiems palankius pačioje Britanijoje, bet svarbiausieji teroro veiksmų organizatoriai vis dar išvengia policijos tinklo.

Iš viso tenka spėti, kad sodinamasis taikos medis neišleis šaknų ir neprašės augti. Tuo tarpu tik pūnama žemė, kurią reikia dar aplaistyti nekaltų žmonių krauju.

UZ TAIKĄ AIRIJOJE

Visose Didžiosios Britanijos katalikų bažnyčiose buvo švenčiama maldos Diena už taiką šiaurės Airijoje. Ta proga Didžiosios Britanijos katalikų vyskupas parašė specialų ganytojinį laišką. „Taika yra negalima, kol abi šalys neatsisako teroro priemonių — rašo Anglijos vyskupas.“

Princas Pilypas, Anglijos karalienės Elzbiotos II vyras

ti, kad prisimintum, kaip atėjūnai rusų enkavedistai mus terorizavo, mūsų žmonių draugystę panaudojo vienus prieš kitus kiršinti.

— Mokytoja, nesuprantu, kaip mano tėvelis laisva valia galėjo padėti enkavedistams Tamstą apkaltinti. Mano tėvelis, ilgą laiką mokyklos tėvų komiteto narys būdamas, namuose kaip apie žmogų ir mokytoją visada geru žodžiu paminėdavo, jokie keršto neturėjo.

— Nesistebėk, Stasiuk, enkavedistai sugeba lietuvių prieš lietuvi, vaikus prieš tėvus, brolių prieš brolius surkurstyti. Jeigu Tamstos tėvelis nebūtų pasirašęs, enkavedistai būtų kitą žmogų priverstę niekšingai pasirašyti. O gal jie Tamstos tėvelį apgavo — pažadėjo Tamstą iš kalėjimo paleisti...

Penkis jaunuolius į kamara įveja

Vieną dieną enkavedistai per duris į mūsų kamara įveja penkis jaunos vyrus, visai į žmones nepanašius: išbalusiais veidais, suraukšlėtais vasariškais drabužiais, į antklodės susivyniojusius, matyt, keleto savaitę nesiprausiusius, suodinus, dulkėmis apneštus, visiškai išvargintus. Į kamara įėję, nieko nekalbėję, tik ant apatinių narų suėdę, kalinių kvapų prisididytų kameroje pasiūlė, lyg varliukai iš po žiemos šalčių atsigavo, kaip ir kiekvienas kalinis, į naują kamara patekęs, pradėjo domėtis, į kokių „žmogžudžių“ kamara juos čia įvijo.

Kai jau tikrai įsitikino, kad šioje kameroje daugiausia gyvena latviai, lietuviai ir dalis rusų, visi pagyvojo, nudžiugo ir, rankas išskėlę, šūktelėjo:

— Dievas laimin Latviją!

Latviai, suprast, kad tai jų tautiečiai, enkavedistų iškankinti jaunuoliai moksleiviai, kartu su lietu-

KOMUNISTŲ PROPAGANDOS SKLEIDĖJAI

Visi panaudojami komunistinei propagandai

B. JABLONSKIS

Net kai kurie Amerikos dvasišiai lanko komunistines valstybes ar okupuotus kraštus. Jie bando patirti apie žmonių vargus ir marksistinės sistemos negalavimus. Tačiau jų geri norai dažniausiai nepasiekia tikslo, o tik patarnauja komunistų propagandai.

Copley žinių tarnybos bendradarbis R. Crabb rašo apie Jungtinės Metodistų bažnyčios Chicago vyskupo Paul A. Washburn ir kitų penkių dvasiškių lankymą šiaurės Vietnamo. Juos pasikvietė Š. Vietnamo žmonių grupė, siekianti su Amerikos žmonėmis užmegsti ryšius. Tai galėjo padaryti tik su komunistų valdžios sutikimu.

Kas jų kelionės ir pragyvenimo išlaidas apmokėjo, nei Crabb, nei vysk. Washburn nepaskelbė. Crabb mano, kad dvasiškių grupė buvo gerai parinkta. Jie yra praleidę po 30 metų Azijoje. Moka vietnamiškai, prancūziškai ir kiniškai. Praleistas Azijoje laikas ir kalbų mokėjimas buvo raktas į šiaurės Vietnamo gyvenimo paslaptis. Deja, komunistai jų keliones taip sutvarkė, kad nematytų ir negirdėtų nieko, ko nereikia.

Kelionėmis po kraštą rūpinosi šeimininkai. Prie jų paslyrė mandagus vadovas, kurį gerai kalbėjo angliškai, gal net ir kitomis kalbomis. Washburn sako, kad, kai jie paprašydavo, vadovai leisdavo bet kur sustoti, pasikalbėti ar padaryti nuotraukas. Aišku, kelionės buvo nukreiptos į tokias vietas, kurios gerai atrodė.

Washburn sakė, kad ir kiti užsieniečiai, keliaus su jais kartu, galėjo „laisvai vaikščioti“. Tačiau Washburn nusiskundė, kad jų pasirodymas suaugusiųjų buvo nepastebėtas, o vaikai visada parodydavo dėmesį. Tai įrodo, kad su suaugusiais, kurie galėjo ką nors bloko apie komunistų pasakytį, neleidavo susitikti, o vaikai nebuvo pavojingi.

Per dvi savaites amerikiečių grupei teko net 50 kartų kalbėtis su ūkininkais ir net su ministru pirmininku. Sekmadienais, kuriuos praleido Š. Vietnamo, lankėsi krikščionių pamaldose. Buvo nuvesti į valstybinį cirką ir dvi operas Hanojuje. Trečią operą matė provincijoje. Komunistai niekada nepraleidžia progų užsiesiems parodyti savo menininkus ir cirkus, nes vaidinimai negali pakenkti marksistinė sistemai.

Grįžęs vysk. Washburn su grupe dvasiškių pasidalino savo

įspūdžiais apie Š. Vietnamą su žinių tarnybos žmonėmis Chicagoje ir New Yorke. Jis teigė, kad 1974 m. Š. Vietnamo derlius geras ir labai mažai truks maisto. Lyginant su Amerikos gyvenimo lygiu, š. vietnamičių gyvenimo lygis yra žemesnis. Trūksta batų, kaip ir kituose komunistiniuose kraštuose, sveikatos priežiūros ir ūkinių patarnavimų. Labai trūksta drabužių, medicinios priemonių, mokslo ir statybinių medžiagų. Trūkumų kaltininku yra vykstantis karas tarp Š. ir P. Vietnamo.

Vidaus gyvenimas gerai organizuotas ir veiklus. Neteko matyti niekur mažųjų ginklų. Apie didžiulius neužsiminė. Net ir policijos pareigūnai buvo be ginklų.

Washburn džiaugėsi, kad katalikų ir protestantų bažnyčios laisvai veikia. Nėra jokio suvaržymo iš valdžios pusės, koks yra Sovietų Sąjungoje ar kom. Kinijoje. Šiaurės Vietnamo vadai daugelį kartų įtikinėjo, kad žemė už 17-tos paralelės yra jų krašto dalis, kurios laukiama prisijungiant. Bet jie teigė, kad šiam reikalui jie pasiryžę rodyti kantrybę.

Komunistai nepraleido progos Washburn ir jo draugams parodyti Amerikos bombardavimų sunaikinimus. Jis sako, kad ar šiandien stovi sugriauti tiltai, įmonės ir keliai. Apie šiuos sugriovimus tūkstančius kartų buvo kalbėta televizijoje, radio ir spaudoje.

Atrodo, kad Washburn, kaip vyskupas ir krikščionis, yra priešingas karams, kuriuose ne tik kareiviai, bet ir civiliai žmonės žūsta. Tad jis mėgino dar kartą iškelti karo padarinius. Tuo pačiu jis nenorėjo likti skolingas Š. Vietnamo valdžiai už pakvietimą, taigi paskleidė šiek tiek palankios jai propagandos Amerikoje.

— Sovietų Sąjungos ištuokų rata buvo 1.3 tūkstančių gyventojų 1963 m., bet 2.8 tūkstančių 1966 m. (čia SSSR iš tikrųjų buvo pasivijusi ir pralenkusi Ameriką, bet 1968 m. JAV rata vėl buvo didesnė). Skotijos rata 1,000 gyventojų paaugo nuo 0.4 1963 m. iki 0.9 1968 m. Anglijos ir Valijos rata patrigubėjo per 10 metų: ji buvo 0.5 1960 m. ir 1.5 1970 m. Dažniausiai Jungtinių Valstybių rata būna pati aukščiausia; pastaraisiais metais antrą vietą užima Sovietų Sąjunga, o trečią Vengrija.

viais atsakė:

— Lai dzivuo Latvijos ir Lietuvos laisvė!

Kai jau vargšai jaunuoliai pasisakė, kad jie esą Rygos miesto moksleiviai — du gimnazijos mokiniai ir trys studentai, kurai prasidėjus Rygoje pagauti ir į kalėjimą atvežti, pasiteiravom:

— Ar tai jūs taip kampingę kalėjimo korpuso kameroje šūkaudavote, triukšmaudavote, į kitą kamara išleisti prašydavote, kad ir mes savo kameroje girdėdavome, kartu su jumis nelaimė pergyvendavome?

— Taip. Nežinom, dėl ko mus vienus apgyvendino toje šaltoje kampingėje korpuso kameroje, kurios sienos palubė buvo plyšys, per kurį šaltis mus šaldydavo ir sniegas apsnigdavo. Mes penki žmonės kvėpuodami, jokių būdų negalėjom tos kameros prišildyti, todėl šaltis ir alkis mus taip prikankino, kad jau ir gyventi nenorim...

— Džiaugiamės, kad jaunimo skaičius mūsų kameroje padidėjo. Kur jaunimas — ten ir gyvenimas judresnis. Kartu su jaunuimais lengviau kameroje pripildyti. Kaip matote, šioje kameroje yra lietuvių jaunuolių, kaip ir jūs, nekaltai ir rusų enkavedistų vergiją patekusių. Kalėjimo vargas, bado kančia, žmogaus pažeminimas kalinius daugiau suartina. Matome — jūs esate labai išvargę. Gulkite ant narų pailsėti, pamiegoti. Laiko pakankamai turim, vėliau pasikalbėsime, kaip šioje kameroje toliau savo vargus tvarkysimės.

(Bus daugiau)

Laisvės netekus

Atsiminimai iš komunistų kalėjimo ir Sibiro

BENEDIKTAS BUTKUS

61

— Tie visi enkavedistų teismai — kolegijos, OSSO, „troikos“ ir kiti — iš vienos dūdos pučia, visa šio fabriko gamyba neapmokamiems darbams vergus ruošia, — sako Panevėžio notaras Paulauskas. Karas Stalina ekonomiskai greitai ant menčių paguldė, Rusijos žmonės prie bado bedugnės privedė, valstybės ekonominį gyvenimą visiškai sužlugdė, todėl dabar už paskutinio išsigelbėjimo šiaudelio griebiasi. GULAG-as (glavnoje upravenije lagerei — vyriausioji lagerių valdyba) teroristiniais enkavedistų teismais pagreitintu tempu dirba daugiau vergų pasigaminti, kad kaip nors galėtų iš ekonominės pražūties išsigelbėti. Jei kas iš karo sąjungininkų teroristinei komunistų valstybei, Rusijai sukurtai, ekonomiskai ir kariškai nepagelbės, Stalinas su savo komunistiniu teroru, kaip musmiris, vėjelį papūtus, nuo kojų nuvers ir sudulkės...

— Stasiuk, — kreipiuosi į šalia manęs ant narų gulintį gimnazijos mokinį ir kartu iš Lietuvos į kalėjimą atkeliavusį Vaitkevičių, — savo bylos lapus bevertadamas, radau pareiškimą, ant mažo popieriaus lapelio parašytą. Tamstos tėvelio parašu patvirtintą, kad aš komunistų partijai Lietuvoje kenks. Šitą naująją aš Tamstai pasakau, nenorėdamas širdies skausmo didinti, bet dėl to, kad, jei man tektų šiose gyvenimo sąlygose mirti, o Tamstai dar jaunam gyvam išlik-

MŪSŲ KOLONIJOSE

St. Petersburg, Fla.

KŪČIOS

Floridos Amerikos Lietuvių klubo gruodžio 24 d. vakare buvo sukurta klubo nariams ir svečiams bendros kūčios. Kūčių patiekalus, kurių buvo net 12, vadovaujant I. Jurgelienei ir T. Vasilaiškienei, pagamino klubo moterys. Prisidėjusių prie maisto paruošimo ir darbu salėje buvo gausūs skaičiai moterų, kurių neįmanu čia išvardinti. Pradžioje pasveikinus visus dalyvius, atitinkamai žodį tarė klubo pirm. Klemas Jurgėla. Jis sukalbėjo ir malda. Kūčios dalyvavo 254 asmenys - vietiniai ir iš toliau atvykusieji lietuviai, kurių tarpe buvo ir LB Krašto Valdybos pirm. J. Gaila su žmona bei dukrele.

Po vakarieniškos ilgesnį žodį tarė Pranas Stanelis. Papasakojo apie kūčių simbolius, reikšmę ir papročius Lietuvoje, jis, pavaizduodamas pavyzdžius, kalbėjo apie meilę lietuvių lietuviui ir akcentavo mūsų pareigą Lietuvos laisvės siekimoje. Prisiminė partizanų pakuotą gyvybę Lietuvoje ir pabrėžė, kad ir kažin kokia būty mūsų auka, ji niekad nepilys partizanų aukai. Kūčių proga apeliuodamas į tautiečius, ragino būti tolerantiškiems skirtingų ištikimybės asmenims, negadinti vieni kitams nervų ir cituo damas kai kurių žymių asmenų pasisakymus, kvietė visus lietuvių vienybėn.

Po to Rūta Jurgėlaitė paskaitė H. Nagio eilėraštį "Didžioji Naktis". Dana Markvėnaitė pianinu paskambino keletą dalykėlių, pri taikyta šv. Kalėdoms, o Linda Jurgėlaitė paskaitė Ados Karvelytės eilėraštį "Šventoji naktis". Kūčios baigtos kalėdinėmis giesmėmis, kurių "Tyliają naktį" išpildė Elenos Rūkstienės vadovaujamas moterų sekstetas, gi kitas giesmes giedojo sekstetas, pri tariant visiems kūčių dalyviams. Akompanavo Rūta Jurgėlaitė.

Pabaigoje kl. Jurgėla visiems bet kuo prisidėjusiems prie kūčių parengimo, o dalyviams už atsilankymą padėkojo. Scenoje buvo gražiai papuošta lietuviškais šiaudinukais eglutė. Kl. Jurgėla pranešė, kad šie papuošalai padaryti ir jau treti metai atsiunčiami Elenos Abelienės iš Chicago, kaip dovana klubui. Jis išreiškė padėką E. Abelienėi, o visi dalyviai padėkos ženklais smarkiai paplojo.

KALĖDOS

Kalėdų dieną taip pat skaitlingai atsilankė lietuviai į klubą. Klubo pirm. Kl. Jurgėla pasveikino visus dalyvius su Kalėdų šventėmis, išreiškdamas geriausius linkėjimus. Dėkojo klubo moterims, išvardindamas pasidariusius su taip gerą kūčių paruošimą. Visiems pristatė mūsų kolonijof besilankanti LB krašto valdybos pirm. J. Gailą ir jo šeimą. Po pietų Juozas Gaila pasveikino visus ir tarė pritaikytą mūsų kolonijai šiltą žodėlį. Publika sutiko jį karštais plojimais.

Po to klubo choras, vadovaujamas muziko A. Mateikos, dainai padainavo: O! toli, toli, St. Gailavičiaus, Ant kalno klevėlis, I. d., Banaicio, Prie Kuršių marių, Laurušo, Kur tas keletis, Ant tėvelio dvaro, St. Šimkaus ir Tėvynės maršas, Gudauskienės. Klau sytojai dėkojo chorui gausiais plojimais.

INFORMACINIS LB SUSIRINKIMAS

Gruodžio 26 d. lietuvių klubo salėje buvo suauktas Aukšinio Trikampio apylinkės narių informacinis susirinkimas. Susirinkimą trumpu žodžiu atidarė apylinkės pirm. Jurgis Giparas, pakviestas susirinkimui pirmininkauti Felicijų Prekerį. Pastarasis paprašė susirinkusius išlaikyti tvarką, taiką bei pagarbą kitų ištikimimams ir pakvietė LB

krašto vald. pirm. Juozą Gailą padaryti pranešimą.

J. Gaila išsamiai pranešime plačiau palietė įvairias LB veiklos sritis. Prisiminė Kalėdas Lietuvoje. Girdėjęs čia per Kalėdas giedant bažnyčioje apie taiką, tačiau nebus taikos pasauly, kol mūsų kraštas bus pavergtas. Pavergtieji broliai uždeda mums ir pareigą, ką gerai suprato LB steigėjai. Šio krašto Bendruomenės taryba, jos narių rinkta, prieš kurį laiką nutarė išsijungti ir į politinę veiklą. Supažindindamas su LB struktūra, J. Gaila išvardino švietimo, kultūros ir visuomeninių reikalų tarybas. Papasakojo apie išleidžiamą švietimo reikalams knygas, kurių daug jau išleista. Projektuojama dar kai ką išleisti, bet reikia labai skaičiuoti ir su finansiniais ištekliais.

Politinė veikla: Lietuvis vado garsinimas, atsiliepiamas ir įvairias iškilusias problemas ir Bendruomenės reprezentavimas amerikiečių įstaigose. Konkretiau papasakojo ir apie kai kuriuos atliktus žygius, k.t. išvardino nuo pat pradžios kas buvo daroma ryšy su S. Kudirkos laisvinimu, dėl išleisto žemėlapių, kuriuos Lietuva figūroja kaip Sovietų sąjungos dalis, dėl St. Francisco simfoninio orkestro gastrolių Vilniuje birželio mėn. bei aprūpinimą visu orkestro dalyvių informacine medžiaga, apie birželio mėn. sukvietimą jaunimo iš rytinio pakraščio ir lankymą kongresu nu bei senatorių dėl Kudirkos išlaisvinimo, mūitų sumažinimo, memorandumų rašymą ir lankymą kitais opiaisiais reikalais įvairiose įstaigose. Priminė ir apie "The violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" leidinio paruošimą (šiuos leidinius parodė susirinkusiems), suminėdamas jų vertingą turinį bei kaip plačiai šis leidinys paskleidžiamas, pav. kongreso nariams, per Batūną atstovyboms prie Jungtinių Tautų ir kitoms.

Tolimesniam žodį nurodė L. B. veikloje silpnas ir teigiamas. Prie silpnosios priskyrė: kai Bendruomenė bet ką ruošia, tai jį tokiu parengimu gali eiti, gali ir netgi - nenuvokus nieks neužsigaus, nes ši organizacija nėra ideologinė, kas dažnai atsiliepi ir pačią veiklą. Kita silpnybė: vadovybė renkama demokratiškai būdu, tai kartais išrenkami geri darbuotojai, o kai kada išrenkami tokie, kurie tik sutinka. Dėl to taipgi gali nukentėti veikla. Stiprybė gi yra ta, kad Bendruomenė nebūdama ideologinė gali pasiivinti bet kurios ideologijos tinkamus veikėjus. Kita stiprybė, kad čia vienintelis judėjimas, į kurį ateina ne tik vidurinioji karta, bet ir jaunimas. Partijos nedėdis, nyks. Liks tik jaunimas Bendruomenėje. LB pats pajėgusis šian dien judėjimas.

J. Gaila kreipėsi į susirinkusius sekancijais prašymais:

1. Pabrėžęs vasario 16 progą laisvo aukos apsisprendimo principą, kvietė susirinkimo dalyvius domėtis atskirų veiksmų (Altos, Bendruomenės, Vliko) darbais ir aukoti atitinkamam veiksmui pagal jo atliktus darbus.
2. LB paskelbtas specifinis spaudos platinimo vafus lapkričio ir gruodžio mėnesiais. Jis pratesiamas dar dviem mėnesiam. Platintojams skiriamos premijos. Ragino aktyviai įsijungti į šį vafu.
3. Kvietė teikti būdų išieiti į amerikiečių spaudo. Esant reikalui, kreiptis į Krašto Valdybą, kuri parūpins anglų kalba atitinkamą medžiagą.
4. Ragino klausytojus, jei turės kas sugestijų ar patarimų, objektyviai rašyti vadovybei savo pareigavimus, į kuriuos pagal galimybę bus atsižvelgta.
5. Paaikšino dar, kad Krašto valdyba dirba be jokio atlyginimo, važinėja savo pinigais ir aukoja šiam reikalui laiką. Kadangi veikla surišta su išlaidomis, tai nieks neturėtų reikauti iš Bendruo-

ZAIRĖS UPES EKSPEDICIJA

Zairės 140 asmenų ekspedicija, šiuo metu pirmą kartą istorijoje plaukia Zairės (Kongo) upe nuo aukštesnio iki žiočių ant tam paruoštų specialių guminių valčių. Jau pasiekta ta vieta, kur Stanley ekspedicija (1874-1877) ileido į upę savo laivą "Lady Alice". Toje istorikoje vietoje Belgijos baronas Dhanis 1877 m. buvo pasodinęs mango medžių alėją, bet šiandien iš tos paminklinės gatvės mažai kas beliko: visa ta vieta buvo užgošta piktžolėmis ir krūmais. Zairė nori turėti savo nacionalinį charakterį ir Stanley vardas ten yra iš viešojo gyvenimo išbrauktas. Toje pat vietoje 1871 metais į krantą buvo išsikėles Livingstone, kada jis no-

menės vadovybės dar didesnės aukos. Ragino remti LB materialiai. Turėdama geresnius išteklius, Krašto valdyba galės daugiau ir nuveikti.

Baigus pirm. J. Gailai pranešimą, buvo ir paklausimų, iš kurių būdingesni: laisvinimo veiksniai turėtų skelbti visuomenei, kam išleidžiami suaukoti pinigai, ar yra kas daroma sudarymui vieno fondo ir eile kitų. Į iškeltuosius klausimus J. Gaila kiekvienam atsakė. Kas liečia gi bendrą fondą, išreiškė viltį, kad gal būtų ateinančioji veiksnių konferencijoj šis reikalas bus išspręstas.

Susirinkimui pirmininkaujau S. Prekeris nuosirdžiais žodžiais padėkojo J. Gailai už taip įdomų pranešimą bei atsakymus paklausėjams. Vienkart įteikė pirmininkui Gailai prisiminimui iš mūsų apylinkės kuklią dovanėlę - lietuviškų raštų medžio drožinė, kurį padarė ir paaukoko Adolfas Pupelis. Susirinkimas praėjo gan sklandžiai. Susirinkusieji dėkojo pirm. Gailai gausiais plojimais. Susirinkime dalyvavo 75 asmenys.

Pasibaigus oficialiai daliai, apylinkės pirm. J. Giparas visus dalyvius pakvietė pasivaizinti kavute ir pyragaičius, kuriuos suaukoko visa eilė moterų - bendruomenininkių. Pavaišinimu rūpinosi ir daug pasidarbavo Stanelis su talkininkėmis. Prie šių vaišių dar ilgokai privačiai pasišėnekučiuota. Eilė asmenų turėjo čia galimybę įvairiais klausimais pasikalbėti su J. Gaila ir asmeniškai.

Apylinkės valdyba ir nariai yra labai dėkingi Krašto valdybos pirm. Gailai, kad savo trumpa kalėdinį poilsį ir išlaidą bei varginančią kelionę paaukoko mūsų aplankymui.

K. Gmž.

Intymiasias meilės paslaptis ir gilią gyvenimo išmintį vaizdingai atskleidžia klasikinės, pasaulinio garso kūrinys

Šekspyro sonetai

Į lietuvių kalbą pirmą kartą išvertė A. Tyruolis, Goethės, Šilerio, Dantės ir kitų klasikų vertėjas. Su Šekspyro atvaizdu, autografu, išsami įžangine studija ir sonetų paaiškinimais. 176 psl., kietais drobės viršeliais.

Kaina 3.00. Gaunama "DRAUGE"

PUIKI DOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO ANTRA LAIDA

Išleista

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS

Mecenatas - Prel. Juozas Karalius

Naujas Testamentas yra praktiško formator: įristas kietais viršeliais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina.

Gaunama "DRAUGE" knygyne

Kaina - \$5.00

(Išlaidos gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiui ir peraukinti; kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus.)

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

rejo rasti Nilo ištaką.

Ekspediciją finansavo Daily Telegraph laikraštis. Tas pats Daily Telegraph kartu su New York Herald buvo finansavęs ir Stanley ekspediciją.

Zairės ekspedicija iki šiolei plaukiojo be didesnių nelaimių. Tiesa, vienas 32 metų amžiaus seržantas iškrito iš medžio 25 metrų aukščio. Visi manė, kad jis užsimušė, bet krūminas apačioje sušvelnino jo kritimą. Kai jis vėl atgavo sąmonę, jis išvalgė net visą lėkštę beždžionienos. Ekspedicijos kineastas kanadietis, 38 metų amžiaus, irgi patyrė savo gyvenime įdomų ir neužmirštamą nuotyki: kada jis išlipo ant Zairės upės kranto, kad iš ten filmuotų kaip ekspedicijos guminės valtys prie "Pragaro vartų" šauna pro šiurpulį keliančius upės srovės kritimus, jis paklydo Afrikos progyrėje. Kai jis beklaidžiodamas atsigulė naktį po uola ant upės smėlio, jis buvo trijų čiabuvių pagautas, kurie jį, kaip trofėją, paguldė ant neštuvų ir nešė iš vieno kaimo į kitą rodyti. Daugelis iš tų progyrių čiabuvių niekad dar nebuvo matę baltos žmogaus. Ta proga buvo gausiai išgertas palmių vyno, ir paklydęs kineastas jau manė, kad jam teks su savo ekspedicija atsivieškinti.

Pagalau jį buvo vieno giminės vado pasodintas ant dviračio ir nuvežtas į stovyklą, kur buvo sustojusi ekspedicija. O draugai jo ilgai ieškojo veltui.

AL T.

Švento Pauliaus katedroje Londone naujas anglikonų Bažnyčios vyriausias vadovas arkivyskupas Donald Coggan perėmė savo pareigas. Iškilmingas vyriausiojo anglikonų Bažnyčios arkivyskupo įngresas į Canterbury katedrą įvyks ateinančių šių metų sausio 24 dieną.

WINDERS MEDICAL ARTS.
3213 W. 63rd Street
Tel. WA 5 - 4787DIABETINIS MAISTAS IR GAMINIAI
PRISTATYMAS NEMOKAMAI

Mes patefonomuostu jūsu gydotojui

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radio Valanda jau 50 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams. Kas šiaandien nuo 4 iki 5 val. p. p. 15 WEVD Station New York (1230 kil. AM ir 920 meg. FM).

Direkt. - Dr. Jokūbas J. Stukas.
1467 Force Dr.
Mountainside N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausyti Lietuvos Kultūrinį Valandų angli kalba, 18 Seton Hall Universiteto radijo stoties (New Jersey WSOF) (98.5 meg. FM) Pirmadien 7:30-8:30 val. vak. (Vadovauja prof. J. Stukas).

PUIKI DOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO ANTRA LAIDA

Išleista

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS

Mecenatas - Prel. Juozas Karalius

Naujas Testamentas yra praktiško formator: įristas kietais viršeliais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina.

Gaunama "DRAUGE" knygyne

Kaina - \$5.00

(Išlaidos gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiui ir peraukinti; kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus.)

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA - FOR RENT

ISNUOM. 5 kamb. (3 mieg.) butas dvim žmonėm, 2-me aukšte. Apsilūdas ir karštas vanduo. Apyl. 68 ir Talman. Skambint 776-8361.

DEMESIO!

NAMŲ APSILDYMAS

Talnu senus ir įdėdus naujus pečius. Pigiai išvalau, taipgi alyvinius perdubus dėl dujų. Įdėdus vandens šildytuvus. Kreiptis -

A. BANY - 447-8306

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKASKAS

4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

TELEVIZIJOS

Spaivotos ir paprastos Radijo Stereo ir oro vėsinimo Parduotuvės ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. - Tel. 776-1438

A. VILIMAS

MOVING

Aprašytas perkraustymas
[vairių atstumų]
823 WEST 34th PLACE
Tel. Fkontier 6-1852

ISIGYKITE DABAR

KAIP SUDAROMI

TESTAMENTAI

- Paruošė -
dipl. teis. Pranas Šulas

Testamenta su legaliskomis formomis bei affidavitais jau gaunami.

Tai nauja pagerinta laida.

Čia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia. Bel nurodoma jų forma ir parduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus, bet ir Vokietijoje, Anglosakų pasaulyje bei Neprkliausomoje Lietuvoje.

Gaunama "DRAUGE"

Kaina su Legaliskomis Formomis - \$3.50; be jų formų - \$3.00.

Išlaidos gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

UPĖ Į RYTUS,

UPĖ Į ŠIAURĘ

K. ALMENAS

romanas

Vienintelis šiuo metu rinkoje esąs nuotykių romanas, kurį skaitydamas jaunuolis negali atsisukti, o vyresnysis kartos žmogus atjaunėja ir keliauja su autorium pavojaus nuklotu keliu iš 19 amžiaus Lietuvos į Amerikos laukinius vakarus.

Knyga išleista Liet. Knygos klubo, gaunama "Drauge".

Kaina: I dal. \$3.00, II dal. ti prie knygos kainos 5 proc. mokesčiams.

INDIJOS RELIGINE

IŠMINTIS

originali, dalykinė studija apie vieną iš šviesiausių Indų religijos laikotarpių parašyta Vytauto Bagdavičiaus

Kai Azijos religijos šiandien perša mums savo mokslą ir kai kai kurios jų sąvokos darosi kasdieniniai mūsų žodžiai, verta yra susipažinti, kas tose religijose yra vertingo ir ko jose nėra.

Šis atspaudas iš Draugo kainuoja 3 dol. ir yra gaunamas Drauge ir per platintojus.

REAL ESTATE

6v. Daniellus parap. apyl. Oak Park Ave. ir Archer, 50 p. kampinis sklypas, tri-level 4 miegamų namas. 2 pilnos vonios. Ažuolo papuošimai, uždaras porčius, prijungtas garažas. Tinkas. Karštu vand. apšild. Kaina \$56,900. 586-2341.

Richmond, Ill. apylinkėje parduodama 42 akrų ukis. 5 akrų miško, 10 prūdų, namas, 5 ūkio pastatai. Galimybė įreisti stovyklavietę. Po \$3,900 už akrą. Skambint (815) 675-2064 arba rašykite adr.: Richmond Fish Farm, 7005 N. Pioneer Rd., Richmond, Ill. 60071.

De luxe Georgian namas Marquette Pke. 125x45 p. sklypas, šoninis įvažiavimas, 1 1/2 maš. garažas. Ažuolo spintos virtuvėje. "Vanity" vonia. Puikiam stovyklavietei. Skambint paviniukui tel. 434-2794

NAUJAS ŽVILGSNIS

4 butų didelis mūras. Neša 15% nuor. Investuoti kapitalui. Platus sklypas. \$30,000.

Octagon mūras. 6 kamb. plius 3 gražūs kamb. sausas beismetas. Gazu šildymas. 2 auto. garažas. Apyl. 50 p. lotas. Marquette Pke. \$22,000.

Linkus 6 butų, 15 metų mūras. Art. Chicago Lawn ir Kedzie. Čia pliusas saugus atėjai ir naudingas. \$74,400.

Didelis 5 kamb. 2-ju aukštu, 20 metų mūras. 1 1/2 vonios. Sausas pušinis beismetas. Blokas į pietus nuo Marquette pko. ir Kedzie. \$22,950.

2-ju aukštu mūras pinigams rinkti. Marquette Pke. Dabar duoda pajamų apie \$8,000 metams. Viena senutė negali prižiūrėti ir atiduoda už \$40,000.

1 1/2 aukšto. 2 butai ir 3 auto mūro garažas. Fantastiškai rami vieta prie pat Marquette pko. Sausas aktyvus vertis atiduoti už \$22,500.

Puošius 8-ju butu, 15 metų mūras. 2 auto mūro garažas. Art. mūso mūras. \$48,000.

2 butų mūras ir 3 kamb. baseimetas. Garažas. Art. ofiso \$28,500.00.

3 butų "Octagon" originalas. Modern. vid. 2 auto garažas. Gražiam Marquette Pke. \$46,500.

10 butų mūr. 2 auto mūro garažas. Naujas gazu šildymas. Alumin. langai. 60 p. lotas. Art. mūso. \$77,000.

3 butų mūr. ir 2 auto garažas. Art. vienovyno. Tik \$30,000.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

BUD'S REALTY

NAMŲ PIRKIMAS BEI

PARDAVIMAS

BUTŲ NUOMAVIMAS

BALYS BUDRAITIS

4369 So. Archer Avenue

Tel. - 254-5551

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas - Pardavimas -

Valdymas

Drandimal - Income Tax

Notariatas - Vertimal

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6455 S. Kedzie Ave. 778-2233

Grazus mūr. bungalow. 5 kamb. su valgomuoju. Platus sklypas. 68 ir Whipple.

1 1/2 aukšto. 2 butai po 5 kamb., puoštas aklopas. Geras užlaikymas. 72 ir Campbell.

3 butai ir bėnis. Puikus namas. Platus sklypas. Brighton Parks.

4 butų mūrinis. Mūr. Sausas Marquette Parks. Reta geruma pirkimui.

5 1/2 kamb. mūr. 3 miegamieji. 15 metų senumo, atrodo kaip naujas. 78 ir Artesian.

Notariatas - Drandimal

Income Tax

SIMAITIS REALTY

2951 W. 63 St. - 436-7878

M. A. SIMKUS

REAL ESTATE. NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4250 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAL

GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi

PILNIEBES PRAŠYMAI ir

kitoki blankai.

INDIJOS RELIGINE

IŠMINTIS

originali, dalykinė studija apie vieną iš šviesiausių Indų religijos laikotarpių parašyta Vytauto Bagdavičiaus

Kai Azijos religijos šiandien perša mums savo mokslą ir kai kai kurios jų sąvokos darosi kasdieniniai mūsų žodžiai, verta yra susipažinti, kas tose religijose yra vertingo ir ko jose nėra.

Šis atspaudas iš Draugo kainuoja 3 dol. ir yra gaunamas Drauge ir per platintojus.

HELP WANTED - VYRAI

LIQUOR MAN

Responsible person. Full time - about 42 hrs. per week, evenings - some days every other week. Steady. Bondable. Security test from time to time.

Write resume. We will call.

Mūsų kolonijose

Omaha, Nebraska

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Naujų metų išvakarėse tradicinį kolonijos gyventojų pabėdavimą suruošė LB Omahos apylinkės valdyba. Dalyvavo aktyvioji bendruomenės dalis, ypač daug jaunosios kartos šeimų. Valdyba pasirūpino gražiai išpuošti salę, pakviesti gerą orkestrą, suorganizuoti bufetą. Ji taip pat pravėdė pasilinksminimo eigą, tvarkydama administracinius reikalus. Visuose darbuose gelbėjo valdybos narių žmonos ir talinkinės. Dalyviams vašino Gražina Reškevičienė, Dana Pratieinė ir Laimutė Antanėlienė. Salėje buvo ištatytas spalvotas televizijos aparatas, kuriame sporto mėgėjai galėjo stebėti futbol rungtynes vykusias New Orleans mieste tarp Nebraskos ir Floridos universitetų komandų. Visų džiaugsmui laimėtoja išėjo Nebraskos komanda.

Artinantis metų sanvartos valandai, pirm. Albinas Reškevičius pasveikino susirinkusius ir palinkėjo laimingų 1975 metų. Po to, orkestrui grojant šiame krašte žinomą naujų metų sutikimo melodiją, salėje vyko išpuilingas dalyvių asmeninis pasisveikinimas.

J. D.

Hot Springs, Ark.

BENDROS KŪČIOS

Nepaprastai jaukias — iškilmingas bendras Kūčias suruošė Hot Springs Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba.

Hot Springs ir apylinkių lietuviai gausiai (per 90 žmonių) susirinko 1974 m. gruodžio 24 d. į Šv. Jono Bažnyčios parapijos salę bendrų kūčių. Eglutė Hot Springs lietuvių moterų pagaminata, prieš sceną įruoštas stalas su prakartėle, Romo Kalantos portretu, pastatytos lietuviškos vėliavėlės. Šis stalas skirtas mūsų didvyriams, žuvusiems už Lietuvos laisvę ir mūsų bendruomenės mirusiems nariams prisiminti. Stalai apkrauti tradiciniais — lietuviškais kūčių valgiais. LB pirm. Petras Balčiūnas paprašo visus sėstis prie stalų. Tyliają naktį giesmė aidint, tautiniai rūbai pasipuošusios Rasa Jucaitė ir Vida Šmaižytė įneša vainiką, plotkeles ir šviečiančią žvaigždę su angelu. Viskas sudedama ant žuvusių už Lietuvos laisvę stalo. Pirm. Petras Balčiūnas visus pasveikina, trumpai pakalbą apie kūčių reikšmę. Kun. B. Liubauskas priminė, kad kūčias pripažįsta visas pasaulis ir kad jos yra Dievo Žmogaus užgimimo išvakarės. Jis sukalbėjo maldą, palaimino valgius su visais pasidalino plotkele, palinkėdamas sveikatos ir džiaugsmingų Kalėdų švenčių. Kūčių metu iš plokštelių skambėjo lietuviškos kalėdinės giesmės. Visi išgyveno tikrą kūčių nuotaiką.

Su dėkingumu reikia prisiminti ponias, kurios suruošė kūčias, patarnavo svečiams: Liucija Gudienė, Ona Sneideris, Marija Šlegaitis, Ona Dambrauskienė, Anna Grudzaitis, Liucija Šakalas, Bernice Andrašiusas, Zina Grišaitienė, Barbora Zubavičienė, Vaclava Bagdanavičienė, Irena Sirutienė, Paulė Balčiūnienė p. Beleckienė, Mozuraitienė ir kitos kurių pavardžių neteko sužinoti.

Petras Šmaižys

MOKSLININKŲ SPĖLIJIMAI DEL VEZIO NUGALEJIMO

Bulgarijoje įvykęs tarptautinio biochemikų draugijų kongresas. Jo dalyviai — 267 biologai atsakė į klausimą, kada, jų manymu, bus nugalėtas vėžys. 18,7% apklaustųjų atsakė, kad vėžys bus išgydomas 1980 m., 55% — 1990 m., 6% — 2000 m., 6,7% — po 2000 m.

jm

Chicagos Marquette Parko lietuvių parapijos lituanistinės mokyklos mokinių choras. Nuotr. A. Gulbinskas

CHICAGOS LATVIŲ ŠVENTĖ

Latvių sąjunga Chicagoje šeštadienį atšventė 40 m. savo gyvavimo sukaktį. Visos iškilmės vyko Latvių bendruomenės centre, 4146 N. Elston Ave.

Pradžioje buvo latvių dailininko Janis Gailis parodos atidarymas. Kalbą pasakė Latvių sąjungos pirm. Viktoras Vinksnis. Pažymėjo, kad 1935 m. čia pasaulinėje parodoje dalyvavo latviai su savo dainomis, šokiais. Nuo to laiko užsimezgė latvių klubas. Vyko susirinkimai. Kai 1949 m. daugiau atvažio latvių pabėgėlių, buvo įsteigta Latvių sąjunga Chicagoje. Jai jau 20 m. vadovauja pirm. V. Vinksnis.

Latvių būstinės apatinėje salėje vyko dail. J. Gailis tapybos paroda. Dailininkas gimęs Latvijoje. Rygoje baigęs meno studijas. Jo kūrinių jau buvo išstatyti 112-je bendrų ir individualių parodų. Chicagoje — antrą kartą. Belgų — ispanų draugija Briuselyje yra jį apdovano-

jusi Auksinės Palmės ordinu. Dailininkas augo prie Baltijos jūros, užtat jo paveiksluose daugiausia jūros peizažų. Ryškių spalvų, daugiau realistiniai, bet kai kurie daugiau ar mažiau pasinėję į abstraktą. Tiesiai var-tojo dažus drąsiais teptuko mōtais. Pareiskus nusistebėjimą, kad beveik nematyti jo figūrinių tapybos, dail. Gailis atsakė: "Aš esu peizažistas. Tik išimties keliu parodoje turiu nupiešęs vieną kitokį — žvejų pavėkslą". Atkreipus dėmesį, kad pavadė Gailis skamba lietuviškai, dailininkas atsakė: "Ne, esu latvis, bet juk mes giminingos tautos". Jo 1974 m. pasaulinėje parodoje Paryžiuje išstatytas paveikslas buvo premijuotas ir panaudotas pašto ženklui minint 100 m. paštų sąjungos sukaktį.

Papasakojo, kad visus paveikslus iš Ozone Parko, N. Y., jis atgabeno lėktuvu, kaip prekių siuntą. Parodoje žiūrovai jo

paveiksiais domėjosi. Ten sutikta pirmininko žmona Irma Vinksnis, "Laikas" laikraščio korespondentė, pasidžiaugė, kad tas New Yorke leidžiamas latvių laikraštis jau švenčia 25 m. sukaktį, išeina dukart per savaitę. Chicagoje latviai savo laikraščio neturi, nes čia jų tėra

LAISKAI DRAUGUI

HIPIS — KŪTVĖLA

Kaip lietuviškai vadinti hipi, "Drauge" gruodžio 18 d. (mk) rašo: "Hipis galėtų būti paklydėlis, iškiydėlis, iškrypėlis, iškrikėlis, pasileidėlis, palaidūnas, apželtagaivis..." Visi (mk) išvardinti pavyzdžiai nėra tikslūs, tinkami taip, kaip lietuviškas žodis kūtvėla, t. y. susivėlėlis, apsileidėlis.

K. Br.Ž.

apie 5.000, daugiausia naujų ateivių.

Antroji iškilnių dalis buvo suaktyvinis banketas, kuriame literatūrinį praturtinimą įnešė Irma Vinksnis, paskaitydama kai ką iš latvių kūrybos. Turėjusi dalyvauti latvė solistė netikėtai buvo susirgusi. Buvo daug puošnių svečių, buvo nemažai prakalbų.

J. Prunskis

— Amerikoje 1954 m. vidaus reikalams ženklukas kainavo 3 ct., 1964 m. 5 ct. 1974 m. 10 ct.

JADVYGAI EKERTAITEI

mirus,

jos seserims ELZBIETAI, MARIJAI EIDRIGEVIČIENEI, SPRINDŽIŲ šeimai ir visiems giminiams reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Vladė ir Bronius Siliūnai
Vladė ir Gediminas Lapėnai
Vladas Išganaitis
Povilas Kaupas
Stasys Česnavičius

Netikėtai mirus

A. + A. Dr. Natalie Ann Kovar,

jos vyrui ir motinai mūsų mylimai draugei

NATALIE ŠATŪNAS

reiškiamo giliausią užuojautą ir drauge liūdime.

Marijona Paukštis, Elzbieta Paurazas
Ona Paurazas, Mary Druktanis, Mary Mineiko
Josephine Kilkus, Ursulė Rastenis, Donna Žilis
Sophia Bartkus, Anastazija Snarskis
Jadvyga Kuzmickas, Marie Panavas

Netekus brangaus vyro ir tėvo

A. + A. BRONIAUS JASO,

didelio skausmo prislėgtiems žmonai ONUTEI, vaikams GIEDREI, AUDRONEI ir GYČIUI su šeimomis reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Aldona ir Albertas Tamošiūnai

A. + A. BRONIŲ JASŲ

mirus,

ŽMONAI, DUKROMS ir SŪNUI su šeimomis reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir drauge liūdime.

L. ir S. Paulavičiai

A. + A. JUOZUI STONGELIUI

Lietuvoje, Švėkšnoje, mirus, jo brolių TEIS. PETRĄ STONCELĮ, Švėkšniškių draugijos narį nuoširdžiai užjaučiame.

Švėkšniškių Draugijos
Valdyba ir Nariai

Perskaityt "Draugą", duokite jį kitiems.

DRAUGAS, antradienis, 1975 m. sausio mėn. 14 d.

5

Popiežius Paulius VI apsilankė Ispanijos aikštėje Romoje ir susitiekė maldos prie Šv. Mikalojaus Mergelės Marijos paminklo, kuris yra pastatytas Nekalto Prasidėjimo dogmos paskelbimo prieš 120 metų atminimui.

Mirus mūsų mylimai Motinai

A. + A.

URSULEI KIRSTUK

Reiškiamo gilią padėką J. E. Vyskupui Vincentui Brizgiui, Sv. Kryžiaus parapijos kleb. kun. Vito Mikolaičiui, kun. A. Stašui už atnašautas Mišias, kun. Jonui Vyšniauskui už dalyvavimą pamaldose ir atlikusiam maldų apeigas kapuose. Dėkui kun. Vito Mikolaičiui už sukalbėjimą rožančiaus koplyčioje, solistui Alg. Baziui už taip gražų giedojimą bažnyčioje, muz. Mary Mondeikaitei-Kutz už grojimą vargonais; karsto nešėjams prof. Baliui Vitkui, Petruui Spetylai, Juozui Kriščiūnui, Albert Blash, Louis Striupas, Thomas Vartunas, Mišias aukojusiems, pasiuntusiems gėles, išreiškusiems užuojautą, dalyvavusiems laidotuviuose.

Miela padėka Eudeikis laidotuvių įstaigos direktoriams G. Daimid ir D. Gaidas už rūpestingą patarnavimą mūsų motinai.

Sūnus DR. WALTER KIRSTUK, žmona ALICE,
daktė ALDONA KIRSTUK

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6343 SOUTH WESTERN AVENUE

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

TRYS MODERNISKOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St.

Tel. GROvehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero

Townhall 3-2108-09

AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Normington Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

8307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4345 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. Lafayette 2-3573

POVILAS I. RIDIKAS

3334 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS P. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1188-30

VASAITIS — BUTKUS

1440 S. 50th AVE. CHICAGO, ILL.

Tel. OLympic 2-1003

Didžiajam lietuvių labdaros veikėjui, BALF'o Garbės pirmininkui

A. + A. PREL. DR. JUOZUI B. KONČIUI

mirus Romoje, jo GIMINEMS ir ARTIMIESiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Ona ir Adolfas Baliūnai

A. + A.

Zigmui ir Marijai Vaičiūčiams mirus,

jų dukrai NIJOLEI VENGRIENEI su šeima nuoširdžią užuojautą reiškia

Leonas Daukus

APYLINKIŲ MUS

× Dariaus Girėno posto pagelbinis vienetas pradėjo vadinamą priešgaisrinę informacijos programą, paruošdama įvairias informacijas kaip išvengti gaisrų ir kaip išsigelti jam įvykus.

× "Medicinos" žurnalas nr. 2 šiomis dienomis išėjo iš spaudos. Žurnale apstu įvairių mokslinių straipsnių ir lietuvių gydytojų liečiančios kronikos ir nuotraukų. Redaguoja dr. Kazys Pemkus, administracijos adresas L. Dargienė, 10326 Kipling st., Westchester, Ill. 60153.

× Cicero šaulių visuotinis metinis narių susirinkimas įvyks sausio 19 d. 3 val. p. p. Pečių svetainėje.

× Dail. M. Šileikio laiškas "Menas ir pseudonimas" išspausdino "Chicago Tribune" sekmadienio numerį. Laiskė pasaisako prieš nemeningų ir pornografiškų dalykų išstatymą Chicago ir apylinkės menininkų parodoje.

× Chicagos Aukšt. lit. mokyklos visi mokiniai sausio 11 d. aplankė LB Brighton Parko apyl. suruoštą tautodailės parodą. Aiškino S. Petersonienė ir mokyklos mokytojai.

× L. Briedis, Maywood, Calif., yra nuolatinis "Draugo" foto bendradarbis Californijoje. Jis remia savo dienraštį ne tik tiktai nuotraukomis, bet ir aukomis. Neseniai prisituntė ir piniginę auką. Dėkojame.

× Aukų prisituntė: 4 dol. — Elena Cipijauskas; po 3 dol. — Vitas Bernadišius, B. Petrauskas, Juozas Kralikauskas, K. Mažeika, Alf. Juras; 1 dol. — J. Chilenskas. Labai ačiū.

× Justinas Siugžda, Brooklyn, N. Y., senas "Draugo" skaitytojas ir rėmėjas, prisituntė 12 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× Dr. K. Rimkus, Chicago, Ill., aukojo "Draugui" 10 dolerių. Labai ačiū.

× Aukų po 5 dolerius prisituntė: T. Blinstrubas, Chicago, John J. Butkus, Bridgeport, B. Grincius, Cleveland, Domas Jurkus, Verdun, A. ir T. Kazlauskai, Orland, J. Petrauskas, Toronto, E. Simokaitienė, Bloomfield. Visiems aukotojams nuosirdžiai dėkojame.

× Chicagos Anglijos lietuvių klubo valdyba praneša, kad sausio 25 d., šeštadienį, 7 v. v. Jaunimo centro didžiojoje salėje rengia Tradicinį Užgavėnių Banketą. Gros orkestras "Vytis", o programą išpildo: sesės Drutytės ir Vytautas Bilavicius. Šaltas ir šiltas maistas, baras, ir kaip visada gera nuotaika. Svečiai prašomi atstovų po 10 rezervuoti sekanciais telefonais LA 3-9084 ir vak. 776-5927. Dalyvavimas asmeniui \$7.50. Visus kviečia valdyba. (pr.)

× Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų dr. ja rovia susirinkimą sausio 19 d., 3 val. popiet, Juozo Valčiūčio salėje, 4258 So. Maplewood Ave., kam-pas 43-čia ir Maplewood. (pr.)

PRANEŠIMAS

Nuo 1975 m. sausio 2 dienos dienraščio "Draugo" prenumerata pakeliami: Chicagos ir Cook County apylinkės skaitytojai mokės 25 dol. metams. Kanados skaitytojai taip pat 25 dol., kitur J. A. Valstybėse, 23 dol. užsienyje 26 dol. Šeštadienis "Draugas" 16 dol. metams.

"DRAUGO" ADMINISTRACIJA

× ASD Literatūros būrelis šaukia savo narių susirinkimą šiandien, antradienį, 7:30 val. v. V. Garbonkaus bute, 5108 So. California Ave., 11 a. Bus diskusijos lietuvių poezijos klausimais. Kviečiami dalyvauti Ak. skaudžių dr. vės, korp. Vytis ir Fil. skautų s-gos nariai.

× Kun. Ignas Urbonas, Šv. Kazimiero parapijos klebonas Gary, Ind., yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Neseniai jis vėl prisituntė 15 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× Juozas Kapačinskas, Chicago, Ill., neseniai išleides savo atsiminimų knygą "Išsivio dalis", yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Neseniai jis prisituntė auką savo dienraščiui stiprinti. Dėkojame.

× Liucija Stasiūnienė, Chicago, Ill., parėmė savo dienraštį didesne auka. Ačiū.

× Į Spaudos balių bilietai visi išparduoti. Lietuvių žurnalas S-gos centro valdyba nuosirdžiai dėkoja visiems už dėmesį ir apgalvestauja, kad visų norinčių patekti į Spaudos balių patenkinti negalėjo. (pr.)

× Taut. šokių ansamblio "Grandis" tradicinis vakaras jau šį šeštadienį (sausio 18 d.), 7:30 val. vak., Jaunimo centre. Jūsų lauks nuotaikinga programa, vaišės ir šokiai, grojant A. Stelmoko orkestrui. Bilieto kaina asmeniui tik 4 dol. Status užsakyti pas p. Vaitkienę, tel. 325-6489. (pr.)

× Pasisvečiuokite su Simu Kudirka ir jo šeima sausio 19 d., kai jis atvyks į Chicago dalyvauti Balzeko muziejaus bankete Martineque restorane, Evergreen Parke. Simas Kudirka bus pagerbtas ir bus įsteigtas fondas jo vaikuiams išmokslinti. Kokteiliai 5:00 val. popiet, banketas prasidės 6:30 val. vak. Bilietai kainuoja \$25.00 asmeniui. Juos galite įsigyti Marginiuose, 2511 W. 69 St., Vaznelio Gifts International, 2501 W. 71st Street ir Balzeko muziejuje, 4012 Archer Ave., Chicago, Ill. (pr.)

CHICAGOS ŽINIOS

GRASINO NUŽUDYTI NEGRŲ VADĄ

Chicagoje areštuotas George Jafferson, 30 m. neigras, kuris su ginklu rankoje grasino nužudyti negrų vadą Jesse L. Jackson, kai jis sakė prakalbą savo organizacijos Push būstinėje.

PERSPEJA MOTINAS

Motinos, laukiančios kūdikio, turi visiškai neimti vaistų ar mažiausią jų vartoti, nes kitaip gali gimti defektyvus kūdikis. Ci-ringia Tradicinį Užgavėnių Banketą. Gros orkestras "Vytis", o programą išpildo: sesės Drutytės ir Vytautas Bilavicius. Šaltas ir šiltas maistas, baras, ir kaip visada gera nuotaika. Svečiai prašomi atstovų po 10 rezervuoti sekanciais telefonais LA 3-9084 ir vak. 776-5927. Dalyvavimas asmeniui \$7.50. Visus kviečia valdyba. (pr.)

PORTORIKIEČIŲ MENO PARODA

Chicagos apylinkėse gyvenančių portorikiečių menininkų darbų paroda Mokslo ir pramonės muziejuje vyks sausio 24 — vasario 2 d.

"Dvylikos Brolių" vaidinimui Chicagoje besiruošiant. Matyti Viktoras, Rusėnas, Liubinskis ir Zivlė Nungaudaitė.

Kr. Donelaičio pradinės mokyklos Chicagoje parengiamojo skyriaus "angelukai" Kalėdų eglutės programos gruodžio 21 d.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

STEFANO WICKO KONCERTAS

Galime pasidžiaugti, kad mes turime gerų draugų ir sveimų tarp. Vienas jų — žinomas Chicagos lenkų solistas Stefano Wick. Prisimintina, kad jis, 1966 m., Lietuvių operos pakviestas, įsijungė į operos darbą ir kelias atvejais atliko reikšmingas partijas.

Jaunimo centro vadovybė perėmė sekmadienį suruošę jo dainų koncertą. Muzikui Alvydui Vasačiui akompanuojant, Stefan Wickas davė tokią programą: Giulio Caccini — "Amarilli", Stefano Donaudy — "O De Mio Amato Ben", Al. Scarlatti — "Le Violette", Chr. W. Glucke — "Che Faro", G. Donizetti — "Una Furtiva Lagrima", Fr. Schubert "Gute Nacht", "Fruehlingsglaube" ir "Die Fohrelle", P. I. Čaikovskio Lenskio ariją iš "Eug. Onieginio".

Antrojoje programos dalyje Ed. Lalo "Vainement", J. Massenet "Pourquoi Me Reveiller", I. J. Paderevskio — "Polaly sic Izy me", S. Noskowskio "Kra-kowiak" ir S. Monuškos Stefan ariją iš "Straszny Dwor".

Gražiai lietuviškai padainavo St. Simkauskas "Ko vėjai pučia" ir "Vai kur nužėgiuos", be to "Gėlę, kurią man dovanojai" ir G. Bizet operos "Carmen". Koncertą turėjo baigti arija iš Fr. Cilela op. "L'Arlesianas", tačiau

nuosirdžius klausytojai garsiais plojimais ir valiavimais išprašė dar tris tarptautinės muzikos dalykus.

Stefanas Wickas, pirmą kartą koncertavęs specialiai lietuviams, šiame koncerte pasirodė kaip aukšto lygio profesionalas — visais atžvilgiais pilkus tenoras, sugebąs gerai valdyti balsinę medžiagą ir mokąs pasirinkti aukšto lygio tarptautinės muzikos dalykus. Ypač gerai jam sekėsi atlikti operų arijos. Jis sklandžiai dainavo italų, prancūzų, vokiečių, rusų, lenkų, lietuvių kalbomis.

Stefaną Wicką lietuviai jau gerai pažįsta iš jo dainavimų Lietuvių operoje. Gimęs Poznaneje, ten dainavo garsiajame berniukų chore. Karo metais gyveno Vokietijoje ir ten 1950 m. baigė ekonominių mokslų studijas. Gavęs stipendiją, studijavo Koelno Muzikos akademijoje. Aktyviai reiškėsi lenkų, vokiečių, New Yorko, Minnesotos operose, daug kartų dainavo lenkų ir amerikiečių visuomeninė JAV-bėse ir Kanadoje. Lenkijos egzilinė vyriausybė už nuopelįs menui ir dainai jį apdovanojo aukso kryžiumi. Solistas yra atžymėtas ir kitais aukštais įymenimis, diplomais.

Lietuviams labai malonu, kad jis aukšto lygio dainininkas tapo nuosirdžius mūsų tautos draugu. Taip pat džiugu, kad čia-gišiai lietuviai jo reč talį labai šiltai sutiko, atidžiai sekė solisto dainavimą ir negailėjo užpelnytų plojimų. Taip pat reikla pasidžiaugti, kad svečias solistas turėjo savo darbui puikią atramą — taip pat aukšto lygio muziką Alvydą Vasaitį. (bk)

POKALBIS APIE JUDEJIMĄ UZ GELEŽINĖS UZDANGOS

Praėjusį sekmadienį apie penketą šimtų lietuvių buvo susirinkę į Marijos aukšt. mok. salę pakalbio su neseniai iš Lietuvos atvykusiu marksizmo dėstytoju Vaclovu Sevruku, kuris prieš kiek laiko čia buvo paskelbęs bado streiką. Kadangi viešą pokalbį organizavo Balfas, tai jį pradėjo trumpu žodžiu pirm. Marija Rudienė, pareiškėdama, kad čia visi su palikusių okupuotos Lietuvos svečių susirinko pasinformuoti, bet ne vienas kitą diskusijose ar dialoguose nugalėti. Pirmininkė pakvietė simpoziumui vadovauti Oklahomos universiteto prof. dr. Vyt. Vardį, kuris taip pat supažindino su V. Sevruku ir jo buvusia, kaip disidentu, veikla. Pakviestas Vac. Sevrukas pasakojė apie savo gyvenimą, kad jo tėvas buvęs lietuvis, o motina lenkė, kad jis išėjęs iš sovietų karo mokyklos, kai pamatęs, kad žmonijos gerovei galės daugiau padaryti, būdamas civiliu. Į simpoziumą buvo pakviesti vysk. V. Brizgys, A. Baronas, M. Gudelis, Val. Šimkus ir inž. A. Rudis, kuris ėjo ir simpoziumo pirm. pavaduotojo pareigas.

Pradžioj Val. Šimkus V. Sevruką paklausė: "Kaip suderinti jūsų bado streiką, paskelbtą, reišskiant protestą prieš religijos persekiojimą okupuotoje Lietuvoje, o čia, Amerikoje, reišskiant nepritarmą Jacksono papildymui prie prekybos sutarties, reikalaujant daugiau laisvų pavergtiesiems, teigiant, kad Amerikai reikia plėsti ekonominius ir kitus santykius su Sovietų Rusija, nelaukiant ir nereikalaujant vidinių pakeitimų".

Į tai Sevrukas atsakė, kad čia yra kišimasis į vidaus reikalus, o iš viso reikia veikti nesikišant į kitų valstybių reikalus. Toliau įvairių klausimų, lietuvių marksizmo, religinė būklė ir Kudirkos teisma, pateikė kiti simpoziumo dalyviai. Sevrukas stengėsi į visus atsakyti, tačiau atsakymai išėjo nepilni ir kartais neįtikimi. Teigimas, kad okupuotoje Lietuvoje žmonės gerai gyvena, nelabai patikimas, lygiai taip pat teigimas, kad S. Kudirkos teismo pirm. buvęs demokratiškesnis už teismus čia. Buvo įdomu, kad vakariečiams perduotas laiškas buvo perteiktas lietuvių kalba.

Atsakymuose V. Sevrukas nieko nepasakė, kas mums nebūtų žinoma, tačiau buvo įdomu išgirsti, kad inteligentai labiau domisi tikėjimu negu darbininkais, kad komunizmas yra pavertęs lietuvių labiau pavojingas negu rusiškasis imperializmas, kad rusai taip pat kovoja už žmogaus teises ir paprastai jokio antagonizmo lietuvių patiems rusams neturi, tačiau rusai kaip okupantai nekentė. Jis taip pat padeklamavo vieno kalinio eilėraščių, kuriame jis pasisako, kad geriau gyventi kalėjime, o ne visą laiką klūpėti laisvėje. Taip pat, paminėdamas, kad sovietiniai disidentai kovoja už visų laisvę, jis pabrėžė Solženicino sakinį, kad Sovietų Sąjunga pavertė tautas jų pavergimo dienas verčia švesti kaip tautines šventes. Atsakymuose paminėjo, kad kovojančių už laisvę yra įvairių grupių, pradedant stalinistais ir fašistais, bet daugiausia pasisakė, kad turi ta disidentų grupę, kuri akcentuoja, kad dabartiniai ištatymai yra pačių konstitucijos sau gotojų laužomi. Kovojant prieš konstitucijos nesilaikymą, kovojama iš viso ir už žmogaus laisvę.

Sekantiems komunistinį gyvenimą ir žinant apie jį laikraščius ir susitikimus, nieko naujo Sevrukas nepasakė, priešingai, dar buvo galima suabejoti jo marksistinio mokslo pažinimu. Tačiau tiem, kurie mažiau pažįsta okupuotos Lietuvos gyvenimą, tas pasikalbėjimas galėjo būti ir įdomus. Vis dėlto vargu pateisinami tokie vieši pokalbiai, nes juose sunku išvengti kaltinimų ir asmeniško emocijų, ko nepasisekė išvengti ir pačiam pokalbio pagrindiniam dalyviui Sevrukui, ypač išsireiškiant, kad bėglys A. Jurgutis buvo komunistas ir nieku neprisiėjo prie disidentų. Dr. Vyt. Vardžiui viską glaudinant, pasikalbėjimas tužtruko tik porą valandų, bet ar jis mūsų laisvės kovoje už pavergtą Lietuvą ką nors davė, sunku pasakyti. Greičiau, kad ne, nes vietoj pozityvios veiklos buvo tik įnešta daugiau klausimų, ir kuriuos nebuvo atsakymų. Iš šis įvykis dar kartą paliudijo, kad bėgliai yra bėgliai, kaip tai yra buvę po antrojo pasaulinio karo, ir jie paliktini šiame krašte apsiprasti ir

susipiežinti, o ne kviesdinti į viešas diskusijas, kuriose neįmanoma kovos už laisvę reikalų išsprendi, o tik visa daugiau subalinama. Myk. Mel.

SIMO KUDIRKOS MARSRUTAS CHICAGOJE

Simas Kudirka atvyksta į Chicago ateinantį šeštadienį, sausio 18 d., 11 val. r. į O'Hare aeroportą. Jis atvyksta su žmona Genovaite ir Anicetu Simučiu, Lietuvos generalinio konsulu.

Tą pačią dieną 6 val. vak. įvyksta pasikalbėjimas su spaudos atstovais Balzeko muziejaus patalpose, 4020 S. Archer Ave.

Sausio 19 d., sekm., 10 val. ryte Simas Kudirka dalyvaus padėkos šv. Mišiose Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje, 43-čia ir California Ave. Vakare Simas Kudirka bus pagerbtas Balzeko muziejaus bankete 6:30 val. vakaro Martineque restorane, 2500 W. 94 Place, Evergreen Park, Ill.

Pirmadienio ryte 9:30 val. Simas Kudirka vyksta pasimatyti su George W. Dunne, Cook apskr. pirminku, Cook apskr. būstinėje, Chicagos miesto centre. Visuomenė kviečiama dalyvauti bankete ar pasimatyti su Simu Kudirka šiame maršrute.

LIETUVIŲ TARMŲ VAKARAS

Mūsų kalbos tarmės baigia nykti tiek tėvynėje, tiek išsivijoje. Iš viešojo gyvenimo įsibigia ištumti bendrinė ir rašomoji kalba. Daug kas šį faktą apgaili, nes su tarmių nykimu kalba netenka didelio turto — žodinio, formų įvairovės. Parodyti Lietuvos geografinių sričių skirtingumus ir tarmių įvairumą, būdų skirtingumą ryžosi Liet. bendruomenės Brighton Parko apylinkė, sausio 11 d. vakare Jaunimo centro Chicagoje didžiojoje salėje suruošdama Lietuvos sričių bei tarmių koncertą — balių.

Į susirinkusius svečius, kurių buvo apie 300, pirmasis prašėnė vakaro rengimo komiteto pirmininkas Pranas Nedzinskis, išreikšdamas padėką J. Paštukui už programos sudarymą ir pakviestas aktorę Zitą Kevalaitę — Visockienę vakarui vadovauti.

Pati vakaro programa buvo beveik išimtinai linksma, humoringa. Jo vadovė ("aukšto lygio, dailaus liemenėlio, nediplomuota, mokyta vakaro rezgėja") labai sumaniai įvedė į sceną ir pristatė aktorius. Pirmąjį į sceną įvedė aktorius Leoną (žem. Levis) Barauską — tikrą žemaitį iš kilmės ir iš tarmės, kuris, anot jo žodžių, "niekada niekam netarnavo ir netarnaus". Jis sklandžiai žemaitiškai tarme papasakojo keletą įdomių nutikimų. Už tai buvo apvainikuotas "nepriklausomos žemaitijos rekarūnuotu karaliumi". Specialų šiuo reikalu aktą pasirašė "abidvi bendruomenės".

Rytiniams aukštaitėms nemažiau puikiai atstovavo solistė Vanda Panavaitė - Stankienė, čia apšaukta "vaikščiojančia tarmių profesore". Ji viena ir kartu su klausytojais padainavo senų aukštaitiškų dainų ir papasakojo įvairių "naudingų dalykų". Suvalkiečiams atstovavo klumpėta kaspė rašytoja Danutė Brazytė - Bindokienė, vaizdžiai "įrodžiusi", kad kiekvienas suvalkiečis, esąs kalbininkas. Ji dar papasakojo įdomią istoriją apie "žasukes". Pabaigoje išaukšėjo, kad taip kaspai klumpės vadina. Džūkas Vacys Petrauskas (čia vadinamas "paskutiniu džiukų krašto valdila") džiūkiškai tarme padeklamavo keletą humoristinių eilėraščių. Pabaigoje visi žemaitiai, aukštaitiai, suvalkiečiai ir džūkai sutartinai "kalbėjo" viena, mums gerai žinoma, Amerikos lietuvių "tarme". Meninės programos dalį užbaigė į sceną įbėgęs muz. Fausto Strolis vadovaujamas Liet. studentų meno ansamblis

IŠ ARTI IR TOLI

PERU

— Lietuvaitė misijonierė Marija Širdies Jėzaus iš savo misijų tarp puslaikinių indėnų sausio 2 d. nuvyko į Peru sostinę Lima, kur sukvietė visų misijose dirbančių seselių suvažiavimas aptarti tolimesnius darbus.

VENEZUELA

— Caracas lietuvių tautinių šokių grupė atšventė savo šešerių metų veiklos sukaktį. Ji buvo įsteigta 1968. XII. 6. Daugelis vietos lietuvių ir kitautėjų turėjo progos pamatyti dariniai šokamus tautinius šokius.

— Vida Tamašauskaitė sėkmingai užbaigė aukštųjų mokslus, gaudama odontologijos daktarės diplomą. Pradėjo dirbti savo specialybėje, Caracaso mieste.

"Vaiva", tarmiškai padainavęs tris "anteles" ir kelias aukštaitiškas sutartines. Kartu su ansambliu solo dainavo Dalia Eidukaitė.

Vakara užbaigė LB Brighton Parko apyl. pirm. J. Šlaus, dėkodamas talkininkams, kurių buvo apie 50.

Tarmių vakaro proga buvo išleistas 32 pusl. leidinėlis, kuriame atspausdinta kiek žinių apie LB Brighton Parko apylinkę, Juozo Masilionio studijėlę "Lietuvių kalbos tarmės", J. Kinkienės, A. Jadvirskienės, J. Šlaus ir kt. rašiniai. Apylinkė vadovauja J. Šlaus. Kiti valdybos nariai: T. Rūta, D. Petersonaitė, V. Lenkevičienė, V. Šilas, V. Račiūnas, Vl. Ilginis, J. Miežinskis, S. Jokūbaitis. Jiems ir kitiems talkininkams priklauso padėka už originalaus vakaro, pobūvio, parodos suorganizavimą.

Lietuvos prisiminimų paroda, (vadovė Stasė Petersonienė), apie kurią plačiau rašėme vakar dienos "Drauge", labai pasisekė. Iš viso ją aplankė apie 2000 žmonių. Lankytojai nuosirdžiai domėjosi senaisiais lietuvių meno dirbiniais, ilgiau sustodavo prie klaidėdžių stalo, kuris Al-donos Buntinaitės rūpesčiu buvo įdomiai paruoštas. Dėmesį traukė ir visi kiti eksponatai, ypač labai kuklus stalielis su Sibiro lietuvių originaliais daikteliais. Čia buvo duonos iš Lietuvos gabalėlis, 10 metų išlaikytas Sibire "juodai dienai" ir vėliau atkeliausias į Ameriką, rusiškos "vatinkos" skylėta rankovė, rankų darbo rožantėlis, kai kurie mezzinai. Tai Sibiro kankinės (1945-1955) a. a. Konstan-cijos Stankūnienės (gim. 1894 m.) palikimas.

LB Brighton Parko apylinkė, suruošusi šiuos parengimus, atliko nemažą lietuvišką kultūrinį darbą. (bk)

NEGESTANTI SVIESA

PRANAS GARŠVA

Marijonų vienuolijos 50-ties metų sukaktį atžymėti išleista marijonų veiklos istoria Amerikoje. Tampriai susijusi su Amerikos lietuvių gyvenimu, ji įdomi kiekvienam, kuris nori atsekti pirmuosius mūsų tautiečių žingsnius šiame krašte.

Tik paskaičius šią knygą suradaro pilnas vaizdas, kokią darbą atliko marijonai įsteigdami čia savo vienuolijos padalinį.

Knygos lengva, sklandi kalba, gyvas stilius ir intriguojančiai pasakojami įvykiai skaitytoją pagauja ir visa istorija atsisloja prieš jo akis ne kaip sausa moksline praeities registracija, bet kaip gyvas gyvenimo fragmentas.

Patartina kiekvienam perskaityti. Gaunama "Drauge", kaina \$3.50.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.